

Handläggare
Gunweig Högberg
Telefon: 08-50820505

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Uppdragsbeskrivningar för nämndernas verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning respektive socialpsykiatri- svar på remiss dnr 159- 1132/2016

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen ”Uppdragsbeskrivningar för nämndernas verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning respektive socialpsykiatri”- svar på remiss dnr 159-1132/2016

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Kristina Goldring
Avdelningschef beställare

Sammanfattning

Socialnämnden har på uppdrag i budgeten för 2015 i samråd med kommunstyrelsen tagit fram uppdragsbeskrivningar för verksamheter i stadens egen regi inom området funktionsnedsättning och socialpsykiatri för insatser där valfrihet gäller.

Förvaltningen ser positivt på att uppdragsbeskrivningar/överenskommelser utformas att gälla för egenregi verksamhet inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri i enlighet med denna remiss.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning
Beställaravdelningen för äldre,
funktionsnedsatta och socialpsykiatri

Slakthusplan 8 A
Box 81
12122 Johanneshov
Telefon 08-50820505
Växel 08-50814000
Fax 08-50814444
gunweig.hogberg@stockholm.se
stockholm.se

Förvaltningen tycker att uppdragsbeskrivningarna beskriver områden som är viktiga men anser att vissa förtydliganden/kompletteringar behövs, vilka beskrivs i detta tjänsteutlåtande.

Bakgrund

Socialnämnden har i samråd med kommunstyrelsen utarbetat förslag till överenskommelser/uppdragsbeskrivningar för verksamheter som drivs i egen regi inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Syftet med dessa är att förtydliga kraven på utförarna för att säkerställa en nivå på kvaliteten och att kraven på utförarna oavsett regiform är desamma.

Stadsdelsnämnden ges möjlighet att besvara remissen senast 2017-02-17.

Ärendet

Socialnämnden fattade 2016-06-14 beslut om uppdragsbeskrivningarna, för verksamheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri i egen regi.

Äldrenämnden har tidigare tagit fram uppdragsbeskrivningar för hemtjänst och vård- och omsorgsboenden. Enskede-Årsta Vantörs stadsdelsnämnd beslutade att dessa skulle börja tillämpas i september 2014 (tjänsteutlåtande dnr 1.2.2.-460/2014).

Som utgångspunkt till uppdragsbeskrivningarna har socialförvaltningen använt de förfrågningsunderlag som varit aktuella inom följande valfrihetssystem:

Verksamhetsområdet funktionsnedsättning

- Bostad med särskild service för vuxna
- Bostad med särskild service för barn och ungdom
- Daglig verksamhet
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet i form av korttidshem
- Ledsagarservice och avlösarservice
- Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Verksamhetsområdet socialpsykiatri

- Boendestöd
- Sysselsättning
- Bostad med särskild service
- Stödboende

Respektive uppdragsbeskrivning bifogas som bilagor 2-11.

I uppdragbeskrivningarna anges de grundkrav som ska gälla. Utöver dessa har stadsdelsnämnderna möjlighet att komplettera uppdraget efter lokala förutsättningar.

Socialförvaltningen ansvarar för att kontinuerligt revidera uppdragbeskrivningarna i samband med revidering av förfrågningsunderlag för upphandling enligt LOV inom de aktuella verksamhetsområdena. Stadsdelsnämnderna ansvarar för implementering, uppföljning och eventuella åtgärder.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom beställaravdelningen i samverkan med egen regi avdelningen. Ärendet behandlas i stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor 2016-01-30.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För verksamheter som drivs i privat regi och på entreprenad finns krav och förutsättningar reglerade i avtal.

En kommun kan inte skriva avtal med verksamheter i egen regi men det är viktigt att krav och förutsättningar är desamma oavsett driftsform eller i vilken stadsdel utförarna är verksamma. Därför har förslag till uppdragbeskrivningar som tydliggör kraven utformats. Förvaltningen har sedan tidigare tillämpat motsvarande beskrivningar för hemtjänst och vård- och omsorgsboende inom äldreomsorgen.

Förvaltningen ser positivt på att uppdragbeskrivningar/överenskommelser även utformas att gälla för egenregi verksamhet inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri i enlighet med denna remiss.

Förvaltningen tycker att uppdragbeskrivningarna beskriver områden som är viktiga men anser att vissa förtydliganden/kompletteringar behövs.

Förvaltningen tycker det är viktigt att texterna i uppdragsbeskrivningarna är så konkreta och tydliga som möjligt så att det är lätt att förstå vad som avses med de krav som ställs. För de områden som gäller för flera inriktningar/uppdragsbeskrivningar bör texterna formuleras på samma sätt. Som det är beskrivet nu finns skillnader i texterna.

Förvaltningen ser att stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning inte finns omnämnt i någon av uppdragsbeskrivningarna. Andra viktiga områden som bör belysas är stadens jämställdhets- respektive värdegrundsarbete.

I avsnitt 2.1 i uppdragsbeskrivningen om bostad med särskild service bör beskrivningen om servicebostad tas bort eftersom inriktningen servicebostad inte finns inom socialpsykiatri utan är en insats enligt LSS för personer med funktionsnedsättning. Inriktningen stödboende gäller inom socialpsykiatri och beskrivs i en egen uppdragsbeskrivning, bilaga 9. Även i rubriken för avsnitt 4.3 Gruppboende/servicebostad bör servicebostad tas bort.

För boenden inom socialpsykiatri bör tilläggas att utevistelse och aktiviteter ska tillgodoses för den enskilde och då även utanför boendet.

I uppdragsbeskrivningen om boendestöd anges ett exempel på sidan 2 som avslutas med att många inom målgruppen kommer från andra kulturer än den svenska och att krav ställs på att verksamheten ska ha kompetens att arbeta med dessa personer. Texten om detta krav bör beskrivas i ett eget stycke.

Förvaltningen saknar skrivning gällande krav om att den enskilde ska ha rätt till kvarboende och att detta även gäller verksamheter inom LSS.

För boende med särskild service för vuxna bör exempel på fritidsaktiviteter och kulturella aktiviteter skrivas in under stycket som beskriver kultur och fritid. Det kan handla om semester i stugby, aktivitetsveckor, egen tid etc.

I uppdragsbeskrivningarna för samtliga inriktningar LSS ställs kravet om adekvat högskoleutbildning, sociala omsorgslinjen, socionomexamen eller paramedicinsk utbildning samt tre års sammanlagd yrkeserfarenhet av målgruppen, heltid, förvärvat efter år 2000 på den som är ansvarig för driften.

För socialpsykiatri ställs kravet med lägst fil.kand.- examen för den som är ansvarig för driften. Gällande yrkes- och arbetsledarerfarenhet ställs kravet om minst två års sammanhållen yrkeserfarenhet av målgruppen, heltid, förvärvat efter år 2000.

Förvaltningen anser att erfarenheten inte får vara längre tillbaka i tiden än tre år samt att relevant högskoleutbildning om minst 120 poäng alternativt 180 poäng, exempelvis socionom, sjuksköterska, beteendevetare eller likvärdigt bör gälla för samtliga inriktningar. Samma krav bör ställas på enhetschef och biträdande enhetschef.

I uppdragsbeskrivningarna gällande socialpsykiatrins verksamhetsinriktningar används begreppet kontaktperson. Det begreppet är en insats enligt LSS. För att inte orsaka missförstånd måste begreppet ändras till kontaktman som är det begrepp som tillämpas.

För daglig verksamhet bör det framgå att de moment som den enskilde har att utföra ska efterlikna ett ordinarie arbete så långt det är möjligt.

I stycket om biståndsbeslut och start för utförande av insats används avropad insats. Förvaltningen menar att avropad insats bör ersättas med beställd insats. Avropad insats används vid köp av tjänst inom upphandlat ramavtal och bör ej användas för egen regi verksamhet.

Texten om hälso- och sjukvårdsansvar behöver utvecklas så det tydligt framgår för vilka verksamhetsinriktningar kommunen har ansvarar upptill sjuksköterska. Beskrivning saknas om rehabilitering, arbetsterapeut, fysioterapeut samt om medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR). Beskrivning om verksamhetschef enligt § 29 HSL för boende med särskild service socialpsykiatri behöver tillföras.

För de verksamheter det gäller bör även text om avvikelser enligt HSL, hälso- och sjukvårdsdokumentation, samtycke, läkemedelshantering, delegering, fotsjukvård, tandvård och munhygien / landstingets uppsökande verksamheter med munhälsobedömning, egenvård, hygien, kompletteras in, gärna med underrubriker.

Landstingets uppsökande verksamhet med munhälsobedömning gäller även för vissa personer med funktionsnedsättning i ordinärt boende och bör därför beskrivas i de uppdragsbeskrivningar där detta är tillämpligt.

I uppdragsbeskrivningen för stödboende socialpsykiatri finns ett avsnitt om lex Maria. Om texten ska kvarstå måste den ändras så det framgår att landstingets primärvård har ansvar, inte

kommunen. Text om lex Maria saknas i bostad med särskild service socialpsykiatri. Det bör finnas beskrivet då kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar inom denna verksamhet. För boende med särskild service vuxna LSS behöver texten angående kommunens ansvar ses över. Här anges att kommunen ansvarar för habilitering vilket är felaktigt – landstinget ansvarar för habilitering.

Texten om vård i livets slut behöver tydliggöras, inte bara genom hänvisning till en handbok. Text om omhändertagande av avliden bör kompletteras in i uppdragsbeskrivningarna för boende. Likaså beskrivning om samordnad individuell plan (SIP) vilket enbart finns beskrivet i uppdragsbeskrivningen för daglig verksamhet enligt LSS.

Krav på rutiner för när den enskilde är svårt sjuk bör också ställas i verksamhet som ger insatsen boendestöd.

Avsnittet gällande mutor-gåvor är ett viktigt område som behöver belysas under en egen rubrik. I uppdragsbeskrivningarna för boenden bör även kompletterande text gällande donationer från boende tillföras.

I texten gällande hjälpmedel beskrivs endast arbetstekniska hjälpmedel. Här behöver även text skrivas in om medicintekniska produkter och krav på rutiner för funktionskontroll ställas.

Texten om hjälpmedel bör in under avsnittet om hälso- och sjukvård.

Texten om kost bör utvecklas med beskrivning av krav gällande personalens kunskap om kost och livsmedelshygien, måltidsordning, måltidssituation, beaktande av helger och högtidsdagar, egenkontroll, rutiner för mat och måltider, tillgång till dietist för individuell bedömning vid behov samt tillämpning av stadens kostpolicy för mat och måltider (för äldreomsorgen).

Texten om andel ekologiska livsmedel bör justeras med vad som anges i stadens miljöprogram 2016-2019 där målet är att andelen ekologiska livsmedel som staden köper in ska uppgå till minst 50 procent år 2020. Som en del av detta ska ingå ett ökat utbud av vegetariska livsmedel. De ekologiska varor som har störst effekt ur miljö- och hälsosynpunkt ska prioriteras, t ex mejeriprodukter, kött, kaffe, potatis, bananer och fisk. Eftersom utföraren ska följa stadens miljöprogram i tillämpliga delar så gäller målet för driften av boenden.

I uppdragsbeskrivningen för boendestöd anges under avsnittet om skyldighet att ta emot uppdrag att utförare som har kapacitetstak tar emot nya uppdrag i mån av plats. Detta är inte aktuellt för egen regi driven verksamhet och bör därför strykas.

I avsnitt om meddelande om ledig plats anges att utföraren själv håller i en eventuell kö. Förvaltningen ställer sig undrande till om egen regi verksamhet kan ha en egen kö. Utföraren kan inte tacka nej till en beställning.

Texten om rutiner bör flyttas till avsnittet om ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet.

Här bör avvikelshantering, egna medel, hygien, identifikation av personal kompletteras in, gärna med underrubriker.

I flera av uppdragsbeskrivningarna anges att rutin för hur ny brukare presenteras för personalen ska finnas. Förvaltningen menar att en rutin för in- och utflyttning/introduktion och avslut av brukare bör finnas där hur ny brukare presenteras för personalen ska ingå.

Förtydligande bör göras för stödboende gällande brandskyddsarbete. Brandskydd gäller gemensamma ytor samt att personalen ska ha kunskap om hur de ska agera och hantera risker.

Avsnittet gällande beställning och genomförandeplan är svår att ta till sig. Delar av texten gällande vad en genomförandeplan ska innehålla skulle med fördel kunna anges i punktform för att bli mer lättläst.

Text om att löpande dokumentation ska föras saknas. Här bör det tydligt framgå vad detta innebär bl a att den löpande dokumentationen ska ge en aktuell bild av den boendes situation.

Gällande sekretess bör texten tydliggöras med vad som avses enligt gällande lagstiftning, inte bara en hänvisning.

I rutinen för sekretess ska det framgå att sekretessförbindelse ska undertecknas av personal.

Rättigheten för den enskilde att byta stödperson/kontaktman bör framgå, vilket finns i uppdragsbeskrivningen för boende med särskild service för barn men saknas i övriga uppdragsbeskrivningar.

Rubriken ledningssystem för systematisk uppföljning av verksamheten bör ändras till ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet som är det begrepp som fastställts enligt socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2011:9. Texten bör kompletteras med hänvisning till föreskriften.

Bilagor

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande och socialnämndens protokollsutdrag med bilagor